

Controle protocol jaarstukken 2022

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)	4
3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties	4
4. Begrip rechtmatigheid en de te controleren rechtmatigheidscriteria	5
5. Reikwijdte accountantscontrole en normenkader	7
6. Rapportering accountant	8
Bijlage 1: Normenkader	9
Bijlage 2: Uitgangspunten begrotingsrechtmatigheid (Opzet overgenomen uit de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV)	12

1. Inleiding

1.1 Algemeen

In dit protocol voor de accountantscontrole van de jaarstukken 2022 van Avri, verder aangeduid met 'Controleprotocol 2022, wordt invulling gegeven aan de gegeven opdracht tot controle van de jaarstukken 2022. De opdracht wordt uitgevoerd door de controlerend accountant. Daarnaast is het controleprotocol en de bijbehorende normenkader, onderdeel van het raamwerk van de interne controle.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Object van accountantscontrole zijn de jaarstukken 2022 van Avri en daarmee tevens het uitgevoerde financieel beheer door of namens het bestuur van Avri. Onderdeel van dit controleprotocol is het jaarlijks vast te stellen normenkader.

1.3 Wettelijk kader

Artikel 213 van de Gemeentewet schrijft voor dat het Algemeen Bestuur in een controleverordening regels vaststelt voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. De controleverordening van Avri is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 16 december 2015 en waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst door een accountant.

Het Algemeen Bestuur wijst de accountant aan die belast is met de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeuringstoleranties en (afwijkende) rapporteringstoleranties. Tevens wordt in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole is. De voor de toetsing door de accountant relevante wet- en regelgeving (normenkader) is in bijlage 1 van dit controleprotocol opgenomen.

1.4 Procedure

In de controleverordening van Avri artikel 5, lid 3 is opgenomen, dat periodiek (afstemming-) overleg plaatsvindt met de accountant. Dit ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole. In het afstemmingsoverleg voorafgaand aan de controle wordt met de accountant afgesproken welke posten in de jaarrekening en welke organisatieonderdelen bij de accountantscontrole extra aandacht krijgen en over welke onderwerpen de accountant specifiek rapporteert.

De accountant is gehouden tijdig te rapporteren over de uitkomsten van de controle, overeenkomstig de hierover gemaakte (plannings-)afspraken en draagt zorg voor een goede afstemming van de controlebevindingen met de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de procesuitvoering waarmee de bevinding verband houdt. Op deze manier wordt invulling gegeven aan het principe van hoor en wederhoor en wordt voorkomen, dat in de rapportage van de accountant onjuiste of onterechte resultaten van de accountantscontrole worden opgenomen.

1.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Al enkele jaren is sprake van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening van decentrale overheden. Met de invoering geeft de accountant geen oordeel meer over de rechtmatigheid maar het Algemeen Bestuur. Die wijziging is onderdeel van het Wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers, dat de ministers Ollongren (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat) en Hoekstra (Financiën) naar de Tweede Kamer hebben gestuurd. Het voorstel riep de vraag op in welk verslagjaar de jaarrekening van decentrale overheden voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording moet bevatten.

Mede door de complexiteit van de verantwoording en controle als gevolg van de coronacrisis was invoering van de rechtmatigheidsverantwoording op korte termijn echter niet opportuun, aldus het ministerie van BZK. Daarom zouden gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en provincies naar verwachting voor het verslagjaar 2022 voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening en daarmee verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. Eerder werd daarbij uitgegaan van het verslagjaar 2021.

Op 25 mei 2022 is het wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers in de Tweede Kamer behandeld, waarvan de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. Op dinsdag 31 mei 2022 heeft de stemming plaatsgevonden en is het wetsvoorstel door de Tweede Kamer met een ruime meerderheid aangenomen. De vervolgstap is dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel zal behandelen. Tevens zal onderliggende regelgeving nog aangepast moeten worden.

Het heeft relatief lang geduurd voordat het wetsvoorstel kon worden behandeld en om de nodige vervolgstappen zorgvuldig te kunnen zetten. Daarom is besloten om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in te laten gaan met ingang van het verslagjaar 2023. De jaarrekening voor het verslagjaar 2023 wordt in het kalenderjaar 2024 vastgesteld.

De accountant beperkt zich dan tot een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Een en ander is onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. Voor waterschappen geldt een afwijkend tijdspad voor invoering, waarover overleg wordt gevoerd met betrokken partijen.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

De in artikel 213 van de Gemeentewet voorgeschreven accountantscontrole van de jaarrekening richt zich op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva, met inbegrip van de grootte en samenstelling van het vermogen;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde externe- en interne wet- en regelgeving;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 van de Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zijn de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zijn of worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 van de Gemeentewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden - Bado) alsmede de voor accountants geldende controle- en overige standaarden bepalend voor de door de accountant uit te voeren werkzaamheden.

Wat betreft het begrip rechtmatigheid wordt aangesloten bij de definitie, zoals opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (hierna: Bado). Bij rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole bestaat een duidelijke relatie met het financiële beheer. De accountant hoeft niet vast te stellen dat alle handelingen in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn verricht. De accountantscontrole beperkt zich tot die handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen, die als baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening worden verantwoord. De accountant controleert alleen de financiële beheershandelingen.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

3.1 Algemeen

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. Hierbij kan de accountant zich ook deels baseren op het interne controle dossier.

3.2 Goedkeuringstoleranties

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) zijn minimeisen voor de te hanteren goedkeuringstoleranties bij de controle van de jaarrekening voorgeschreven. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de controleverklaring.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring accountant:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	1% - 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	3% - 10%	≥ 10%	-

Op basis van de actuele cijfers uit de begroting 2022 van Avri (totaal van de lasten inclusief bijstellingen volgens de bestuursrapportage 2022: € 51,0 miljoen) betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening 2022 tot circa € 510.000 (1%) en een totaalbedrag van onzekerheden in de controle tot circa € 1.530.000 (3%) de goedkeurende strekking van de controleverklaring van de accountant niet zullen aantasten. Dit zijn indicatieve cijfers, aangezien het totaal van fouten en onzekerheden zal worden afgezet tegen de totale lastenomschrijving in de jaarrekening (art.2 wet Bado).

Specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage bij de jaarrekening)

Met ingang van het boekjaar 2006 is het op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor een groot aantal specifieke uitkeringen op te nemen in de zogenoemde SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Voor de accountantscontrole op deze specifieke uitkeringen zijn door het ministerie van BZK nadere aanwijzingen gegeven in de vorm van een toetsingskader en nota verwachtingen accountantscontrole.

Via een aparte bijlage bij de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over een nader bepaald aantal specifieke uitkeringen. Het ministerie van BZK heeft voorgeschreven dat de getrouwheid en rechtmatigheid van deze bijlage met dezelfde toleranties gecontroleerd dient te worden als de jaarrekening, wel geldt een specifieke rapporteringstolerantie. In het kader van de Single information single audit (SiSa) zijn door het ministerie van BZK de rapporteringstoleranties voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij deze specifieke uitkeringen:

Omvang specifieke uitkering	Rapporteringstolerantie
≤ € 125.000	€ 12.500
> € 125.000 en ≤ € 1 miljoen	10% van de specifieke uitkering
> € 1 miljoen	€ 125.000

Bovenstaande betekent dat de accountant alle geconstateerde tekortkomingen en onzekerheden rapporteert die afzonderlijk op regeling niveau de bovenstaande rapporteringstolerantie overtreffen.

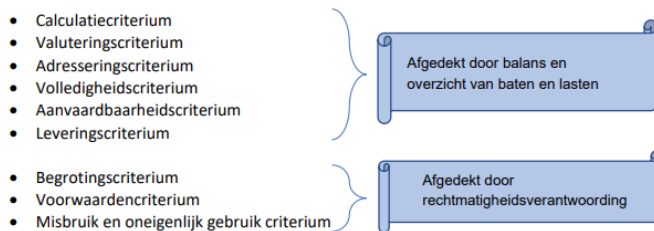
4. Begrip rechtmatigheid en de te controleren rechtmatigheidscriteria

Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria. In de jaarrekening legt het Algemeen Bestuur verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.

Dit houdt in dat:

1. er vastgesteld wordt dat de gepresenteerde bedragen juist berekend zijn (calculatiecriterium);
2. de juistheid van het tijdstip van betaling en van de verantwoording van verplichtingen wordt vastgesteld (valuteringcriterium);

3. de juistheid van de adressering van de rechthebbende waar een financiële stroom naar toe is gegaan vastgesteld is;
4. de volledigheid van alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, ook verantwoord zijn;
5. de financiële beheershandelingen passen bij de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling en dat in relatie tot de kosten een aanvaardbare tegenprestatie is overeengekomen (aanvaardbaarheids criterium);
6. de levering heeft plaatsgevonden (ook wel aangeduid als 'prestatielevering');
7. de financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting (begrotingscriterium);
8. voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd, zoals subsidievoorwaarden (voorwaardencriterium);
9. er een toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt plaats vindt met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen (M&O criterium).

In de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV is een nadere uitwerking gegeven van deze begrippen en de manier waarop hier in de praktijk mee om kan worden gegaan.

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer besteedt de accountant specifieke aandacht aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- het begrotingscriterium
- het voorwaardencriterium
- het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

Onderstaand wordt nader ingegaan op deze drie rechtmatigheidscriteria.

Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de (programma)begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen moeten passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het Algemeen Bestuur is gerespecteerd.

Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV (zie bijlage 2). Hierin is opgenomen dat bestedingen die uitstijgen boven de in de begroting opgenomen programmabudgetten niet als onrechtmatig worden aangemerkt, als voor de accountant bij de controle vaststaat dat de begrotingsoverschrijding binnen de beleidskaders van het Algemeen Bestuur valt of compensatie mogelijk is door met de hogere lasten rechtstreeks samenhangende inkomsten. Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur.

Het voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeenschappelijke regeling zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving (Algemene verbindende voorschriften van de Europese Unie, formele wetten, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen, verordeningen, richtlijnen, protocollen en jurisprudentie). Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoetsing door de accountant (zie hierna bij onderdeel 5 van dit controleprotocol) wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt.

Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig. In tegenstelling tot andere getrouwheids- en rechtmatigheidsaspecten gaat het bij het M&O-criterium in het bijzonder om vast te stellen dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat de wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is.

Avri heeft beleid geformuleerd ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik. Dit beleid is vastgelegd in verordeningen en besluiten. Voor bestaande procedures toetst de accountant in hoeverre deugdelijke maatregelen zijn genomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarnaast toetst de accountant dat het M&O-beleid voldoende actueel is.

5. Reikwijdte accountantscontrole en normenkader

De accountantscontrole op rechtmatigheid is in beginsel veelomvattend: alle bepalingen met een (mogelijk) financieel gevolg zijn onderwerp van controle. De accountantscontrole is erop gericht vast te stellen, dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Om richting te geven aan de accountantscontrole is het noodzakelijk tot een afbakening te komen van de te controleren onderwerpen die van belang zijn voor de accountantscontrole. Hiertoe wordt in het controleprotocol voor de belangrijkste rechtmatigheidscriteria aangegeven, op welke wijze de accountant bepalingen uit de wet- en regelgeving moet meenemen in de controle en in welke mate afwijkingen meewegen in de oordeelsvorming voor de strekking van de controleverklaring.

Een nadere afbakening van de accountantscontrole vindt plaats door middel van de opstelling van een normenkader. Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor accountantscontrole relevante wet- en regelgeving. Het normenkader moet actueel worden gehouden en worden aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving.

De rechtmatigheidscontrole door de accountant is gericht op:

- de naleving van de volgende (financiële) kaders:
 - de regeling Avri;
 - de financiële verordening Avri ex artikel 212 Gemeentewet;
 - de controleverordening Avri ex artikel 213 Gemeentewet;
 - de programmabegroting 2022 van Avri (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2021);
 - eerste begrotingswijziging 2022 van Avri (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 16 december 2021);
 - de bestuursrapportage 2022 van Avri (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 13 oktober 2022).
- de naleving van externe wetgeving, zoals opgesomd in het in bijlage 1 opgenomen normenkader. Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.
- de naleving van interne regelgeving, zoals opgesomd in het in bijlage 1 opgenomen normenkader. Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de relevante externe wet- en regelgeving en interne verordeningen en besluiten die op Avri van toepassing zijn.

Voor wat betreft de verschillende situaties die mogelijk zijn bij begrotingsafwijkingen is in bijlage 2 een schematisch overzicht opgenomen, met aanduiding van de gevolgen voor de strekking van de controleverklaring van de accountant.

6. Rapportering accountant

Na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant de bevindingen in het kort weergegeven als volgt:

Interim-controle en managementletter

Door de accountant wordt een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Doel van de interim-controle van de accountant is een beeld te krijgen van de mate waarin de organisatie de bedrijfsvoering intern beheerst. Over de uitkomsten van de interim-controle wordt een managementletter uitgebracht aan het Dagelijks Bestuur.

Controle jaarrekening en verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt na afronding van de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen (het accountantsverslag) uitgebracht aan het aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. In het accountantsverslag wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarvan waarborgen.

In het accountantsverslag neemt de accountant (indien van toepassing) ook de uitkomsten op van de controle van de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening opgenomen projecten met een opsomming per regeling van de financiële omvang van geconstateerde fouten en/of onzekerheden.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht en gespecificeerd naar de aard en het financiële gevolg of risico. Fouten en onzekerheden die de rapporteringtolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3.3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatievoorziening en dataverwerking.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. De controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlagen:

1. Normenkader: inventarisatie van de toepasselijke wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole.
2. Uitgangspunten begrotingsrechtmatigheid.

Bijlage 1: Normenkader

Specifieke activiteiten/ onderwerpen	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving	Artikelen recht, hoogte, duur
Afstoffenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wet Milieubeheer • Grondwaterwet 	Avri begroting 2022 en Avri meerjarenbegroting 2022-2025	Volledig van toepassing
		Regionaal Afvalstoffenplan	Geen financiële rechtmatigheid
		Afstoffenverordening 2022	Geen financiële rechtmatigheid
		Verordening afvalstoffenheffing 2022 (inclusief kwijtscheldingsbeleid en tarieventabel 2022)	Volledig van toepassing
		Gemeenschappelijke Regeling Belasting-samenwerking Rivierenland (BSR).	Volledig van toepassing
		Kwijtscheldingsregeling 2012 geldend voor door BSR geheven belastingen	Volledig van toepassing

Algemeen financieel middelenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Grondwet • Burgerlijk Wetboek • Gemeentewet • Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) • Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) • Wet gemeenschappelijke regelingen (gewijzigd op 01-07-2022) • Algemene Wet Bestuursrecht • Wet dwangsom en beroep • Fiscale wetgeving (Wet omzetbelasting, Btw-compensatiefonds etc.) • Wet Normering Topinkomens (WNT) • Wet Markt en Overheid (Wet M en O) • Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 	Gemeenschappelijke Regeling Avri	Artikel 28, 30
		Reglement van orde Algemeen Bestuur Avri	Geen financiële rechtmatigheid
		Financiële verordening Avri ex art 212 Gemeentewet	Volledig van toepassing
		Controleverordening Avri ex art. 213 Gemeentewet	Geen financiële rechtmatigheid
		Beleidsnotitie Uittreden van een gemeente voor een taak	Volledig van toepassing
		Organisatieverordening Avri	Geen financiële rechtmatigheid
		Mandaatregeling Avri	Volledig van toepassing
		Verordening op de programmaraden	Geen financiële rechtmatigheid
		Reglement budgetbeheer Avri	Volledig van toepassing
		Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen 2017 Avri	Volledig van toepassing
		Nota activabeleid 2018 Avri	Volledig van toepassing
		Nota Reserves en Voorzieningen 2017	Volledig van toepassing
		Protocol voor de accountantscontrole	Volledig van toepassing
Treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Wet Financiering decentrale overheden (Fido) • Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) • Uitvoeringsregeling Ruddo • Besluit Schatkistbankieren • Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF) 	Treasurystatuut	Volledig van toepassing

Inkopen en contractbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Europese aanbestedingsregels • Europees Verdrag wet ketenaansprakelijkheid • Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Bao) • Aanbestedingswet 2012 		Volledig van toepassing
Archief	<ul style="list-style-type: none"> • Archiefwet 1995 • Archiefbesluit 1995 	Archiefverordening en besluit informatiebeheer	Geen financiële rechtmatigheid
Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Ambtenarenwet • Fiscale wetgeving • Wet werk en zekerheid (Wwz) • Sociale verzekeringswetten • CAO gemeenteamttenaren • CAR/UWO • ABP-wetgeving 	Bezoldigingsverordening	Volledig van toepassing
		Procedureregeling functiebeschrijving en functiewaardering Avri	Geen financiële rechtmatigheid
		Regeling studiefaciliteiten Avri	Artikel 2, 5, 6, 7, 10, 11
		Reiskostenregeling Avri	Artikel 4, 5, 6, 7, 8, 9
		Regeling koop en verkoop verlofuren	Artikel 6, 7, 8, 9
Privacy	<ul style="list-style-type: none"> • Wet bescherming persoonsgegevens 		

Bijlage 2: Uitgangspunten begrotingsrechtmatigheid (Opzet overgenomen uit de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV)

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant
1.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Indien kostenoverschrijding betrekking hebben op activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en de reguliere begrotingsuitvoering, is geen sprake van een financiële onrechtmatigheid die meetelt voor het oordeel van de accountant.		X
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd en niet zijn gemeld. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding was via tussentijdse informatie al bekend, maar er is geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is strijdig met geldende budgetregels.		X
3.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet (of via de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing).	X	
4.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
5.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn, waarbij over de aanwending van deze extra inkomsten door het Algemeen Bestuur nog geen besluit is genomen.		X
6.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de overschrijding getrouw in de jaarrekening moeten worden weergegeven.	X	
7.	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of in volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren Overigens kunnen overschrijdingen bij investeringskredieten op basis van toelichtingen en onderbouwingen door het Algemeen Bestuur worden geautoriseerd (bij het vaststellen van de jaarrekening), waardoor er geen sprake meer is van een financiële onrechtmatigheid die meetelt voor het oordeel van de accountant.	X	X
8.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid als gevolg van abusievelijke fouten in de begroting.	X	
9.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid als gevolg van dotaties	X	

	aan voorzieningen die verplicht zijn volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.		
10.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en het gevolg zijn van uitgaven die naar hun aard onvoorzienbaar, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn en niet tijdig konden worden gesignaleerd, zodat niet tijdig een voorstel tot begrotingsaanpassing gedaan kon worden.	X	
11.	Verschuivingen van kosten tussen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde programma's waarmee kostenoverschrijdingen onzichtbaar worden gemaakt of worden gecamoufleerd, worden als onrechtmatig aangemerkt.		X
12.	Begrotingsonderschrijdingen zijn niet onrechtmatig, tenzij deze in strijd zijn met het beleid dat het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld.	X	